

عنوان مقاله:

سطح بندی سکونتگاه های روستایی شهرستان ممسنی با استفاده از تکنیک های ساماندهی فضاها

محل انتشار:

فصلنامه برنامه ریزی منطقه ای، دوره 4، شماره 13 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

علی شمس الدینی - استادیار جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت، مرودشت، ایران

علیرضا رحیمی - کارشناس ارشد مهندسی کشاورزی- توسعه روستایی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

طرح ساماندهی فضا و سکونتگاه‌های روستایی به عنوان یک سند برنامه‌ریزی برای مناطق روستایی تهیه می‌گردد و هدف از آن بررسی جزئی و ارائه برنامه های تفصیلی برای توسعه روستاها در ابعاد مختلف در محدوده بخش تا سطح روستا است. در این پژوهش جهت به کارگیری تکنیک‌های ساماندهی فضاها و سکونتگاه‌های روستایی، سه روش سطح‌بندی جمعیتی، سطح‌بندی خدماتی و روش تعیین رابطه ظهور خدمات روستایی با طبقات جمعیتی مورد استفاده قرار گرفت و اطلاعات تمامی ۳۴۱ روستای شهرستان ممسنی که محل سکونت حداقل ۳ خانوار و بیشتر بودند، بررسی شد. تعداد خدمات موجود در هر روستا مثل: راه، مدرسه، مسجد، درمانگاه، پزشک و... از اطلاعات آخرین دوره از شناسنامه آبادی های کشور، انتشار یافته توسط مرکز آمار ایران (۱۳۸۵) استخراج و توسط نرم‌افزار SPSS تجزیه و تحلیل شد. در تکنیک سطح بندی جمعیتی، سکونتگاه‌ها از لحاظ جمعیتی بر مبنای نقاط افت مشهود منحنی، به ۷ طبقه تقسیم شدند. در تکنیک سطح بندی خدماتی نقاط روستایی مشخص شده در روستاهای شهرستان ممسنی، توالی ظهور ۴ نوع خدمت در یک آبادی بر اساس جمعیت امری عادی بوده است. اما ارتقاء آن به سطح ۵ الی ۱۲ خدمت قدری دشوار بوده و نیازمند ظرفیت خاصی از جمعیت و اقدامات ارادی است. همین حالت در سطح ۱۳ الی ۱۸ و سطح ۱۹ و ۲۰ خدمتی و همچنین ۲۱ تا ۲۴ و در نهایت سطح ۲۵ خدمت و بیشتر وجود دارد. در این تکنیک نیز با در نظر گرفتن تغییرات منحنی، نقاط روستایی از لحاظ تعداد خدمات به ۶ مقطع، دسته‌بندی شدند. در ادامه پژوهش با استفاده از تکنیک تعیین رابطه ظهور خدمات روستایی با طبقات جمعیتی، به بررسی اقتصادی بودن نسبت برخورداری آبادی های هر یک از طبقات جمعیتی از هر کدام از خدمات پرداخته شد و مشخص شد در طبقه جمعیتی مختلف در روستاها با توجه به عامل های متفاوت داخلی و خارجی همچون (نفوذ محلی و ناحیه‌ای، فاصله از مرکز شهرستان، دسترسی، ویژگیهای محیطی و اقتصادی- اجتماعی روستاها) هر کدام از این نقاط جمعیتی دارای نوعی از طبقه بندی و سطح معینی از خدمات بوده‌اند.

کلمات کلیدی:

روستا، تکنیک های ساماندهی فضایی، سطح بندی روستایی، ممسنی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1916152>

